

علامت عاقل: يَا هِشَامُ إِنَّ الْعُقَلَاءَ زَهَدُوا فِي الدُّنْيَا وَرَغِبُوا فِي

الْآخِرَةِ لِأَنَّهُمْ عَلِمُوا أَنَّ الدُّنْيَا طَالِبَةٌ مَطْلُوبَةٌ وَالْآخِرَةُ طَالِبَةٌ وَ

مَطْلُوبَةٌ فَمَنْ طَلَبَ الْآخِرَةَ طَلَبَتْهُ الدُّنْيَا حَتَّى يَسْتَوْفِيَ مِنْهَا

رِزْقَهُ وَ مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا طَلَبَتْهُ الْآخِرَةُ فَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ فَيُفْسِدُ عَلَيْهِ

دُنْيَاهُ وَ آخِرَتَهُ

الكافی (ط - الإسلامیة)، ج ۲، ص: ۱۲۸ **بَابُ ذَمِّ الدُّنْيَا وَ الزُّهْدِ فِيهَا**

مَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا أَثْبَتَ اللَّهُ الْحِكْمَةَ فِي قَلْبِهِ وَ أَنْطَقَ بِهَا لِسَانَهُ وَ بَصَّرَهُ عِيُوبَ
الدُّنْيَا دَاءَهَا وَ دَوَاءَهَا وَ أَخْرَجَهُ مِنَ الدُّنْيَا سَالِمًا إِلَى دَارِ السَّلَامِ.

امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که به دنیا زاهد و بی‌رغبت باشد، خدا حکمت را در قلبش بر جا دارد و زبانش را به آن گویا سازد، و او را به عیبهای دنیا و درد و دوايش بينا گرداند، و او را از دنیا سالم بیرون کند و به بهشت دار السلام در آورد .

زهد و بی رغبتی به دنیا یعنی چه؟

وَإِنَّ الزُّهْدَ فِي آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ - لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَ لَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ

زهد در کتاب خدا در این آیه بیان شده که افسوس نخورید بر آنچه از دست می‌دهید و سرمست نشوید به آنچه به دست می‌آورید.

پس معلوم میشود که زهد از جنس دلدادگی است!

تلاش برای پول دار شدن و خرج در راه اقامه دین خدا، اگر سبب ترک مسئولیتهای دیگر نشود و به سبب حرص به دنیا نباشد، خوب است و به معنی رغبت در دنیا نیست! خواهیم گفت که روزی را با توجه به حرص زدن یا سستی کردن ما تقسیم نمیکنند. نگران نباشید، شما دل به دنیا ندهید، ولی تلاشتان را برای کسب حلال بکنید! بی رغبتی شما ربطی به تلاش شما نباید داشته باشد، باید به انگیزه اطاعت خدا تلاش کنید، زیاد دادند یا کم، هر چه بود، روزی همان است

إِنَّ عَلَامَةَ الرَّاعِبِ فِي ثَوَابِ الْآخِرَةِ زُهْدُهُ فِي عَاجِلِ زَهْرَةِ الدُّنْيَا أَمَا إِنَّ زُهْدَ الزَّاهِدِ فِي هَذِهِ
الدُّنْيَا لَا يَنْقُصُهُ مِمَّا قَسَمَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُ فِيهَا وَ إِنَّ زَهْدَ وَ إِنَّ حِرْصَ الْحَرِيصِ عَلَى عَاجِلِ
زَهْرَةِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لَا يَزِيدُهُ فِيهَا وَ إِنَّ حِرْصَ فَالْمَغْبُونُ مِنْ حَرْمِ حَظِّهِ مِنَ الْآخِرَةِ.

امیر المؤمنین علیه السلام فرمود: علامت مشتاق به ثواب آخرت بی‌رغبتی نسبت به شکوفه (خرم و بی‌ثبات) دنیای نقد است، همانا بی‌رغبتی زاهد نسبت به دنیا، از آنچه خدای عز و جل برایش از دنیا قسمت کرده کاهش ندهد، اگر چه زهد کند، و حرص شخص حریص بر شکوفه دنیای نقد، برایش افزونی نیاورد، اگر چه حرص زند، پس مغبون کسی است که از بهره آخرت خود محروم ماند.

امام صادق علیه السلام فرمود: همه خیر در خانه‌ئی نهاده شده و
کلیدش را زهد و بی‌رغبتی به دنیا قرار داده‌اند.

آنگاه امام صادق علیه السلام فرمود: چشیدن شیرینی ایمان بر
دل‌های شما حرام است تا وقتی که به دنیا بی‌رغبت شود.

روایت استفاده شده در صوت نهج البلاغه (للمصباحی صالح)؛ ص ۵۵۲

وَقَالَ ع: الرِّزْقُ رِزْقَانِ طَالِبٌ وَ مَطْلُوبٌ فَمَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا طَلَبَهُ الْمَوْتُ حَتَّى يُخْرِجَهُ عَنْهَا وَ
مَنْ طَلَبَ الْآخِرَةَ طَلَبَتْهُ الدُّنْيَا حَتَّى يَسْتَوْفِيَ [مِنْهَا رِزْقَهُ] رِزْقَهُ مِنْهَا

حضرت امیرالمومنین علی(ع) فرمود: «رزق دو نوع است، رزقی که آن رزق طالب شما است و رزقی که مطلوب شماست و شما طالب آن هستید. هر کس مطلوبش دنیا شد، مرگ طالب اوست تا اینکه او را از دنیا بیرون کند و هر کس مطلوبش آخرت شد، دنیا طالب اوست تا اینکه رزقش را از دنیا بطور کامل دریافت کند.

حضرت میفرماید تو هر رزقی را بطلبی، نتیجه‌ای دارد که طالب تو خواهد شد. تو دنیاطلب شوی، مرگ طالب تو خواهد شد و خسارت‌زده می‌شوی و اگر آخرت‌طلب شوی، دنیا طالب تو می‌شود. یعنی سنت خدا اینگونه است که اگر تو آخرت‌طلب شوی، دنیا خودش به تو روی می‌آورد و رزقی را که در دنیا به آن احتیاج داری به تو عرضه خواهد کرد و این همان رزقی است که تو را می‌طلبد ولی اگر طالب دنیا شوی، معلوم نیست که به آنچه می‌خواهی برسی و دنیاطلبی را حد و حصری نیست و اکثر دنیاطلبان به دنیای مطلوبشان نمی‌رسند و اگر هم برسند عطش و حرص بیشتر از آن را پیدا کرده و غم و اندوه دنیاطلبی آزارشان می‌دهد. در نتیجه باز هم به راحتی و رفاهی که می‌خواهند نخواهند رسید و همیشه در طلب دنیای خیالی خود می‌دوند تا نهایتاً مرگ آنها را در برمی‌گیرد و خسارت‌زده از این دنیا خواهند رفت. پس نتیجه دنیاطلبی، حرص و عطش همیشگی و دویدن دنبال دنیایی است که همیشه در دوردستها قرار دارد و تا زمان مرگ این وضعیت ادامه دارد و نتیجه آخرت طلبی این است که دنیایی که خداوند برای عبدش مقرر کرده به سوی تو می‌آید و تو بهره خود را از دنیا برمیداری و از غم و اندوه و حسرت و حرص دنیاطلبان در امان خواهی بود. پس تو رزقی را می‌طلبی و طلب تو، نتیجه و عکس‌العملی دارد که لاجرم او هم تو را می‌طلبد و از نتیجه کار خود گریزی نخواهی داشت و قطعاً نتیجه عملت به تو می‌رسد.